

[Bolvig]

essen for akkordarbejde, så vi fjerner os fra målet: at afskaffe det?

Regeringen er udsat for en voldsom kritik fra både venstre og højre. Det radikale venstre vil gerne medvirke til at gennemføre den nødvendige saneringspolitik og opfordrer regeringen til at være målbevidst og til ikke at lade sig skræmme af dramatiske aktioner og udtalelser. Men det er til gengæld afgørende nødvendigt at nå frem til en flerårig politik, for ellers vil virkningerne af et kortvarigt indgreb være spildte, inden vi når midten af januar.

Birgith Mogensen (CD):

På centrum-demokraternes folketingsgruppes vegne har jeg følgende bemærkninger vedrørende regeringens forslag til lov om midlertidigt stop for lønstigninger:

Centrum-demokraterne har under valgkampen fremhævet den uafviselige nødvendighed af, at der foretages et indgreb over for omkostningsstigningerne i dansk erhvervsliv. Da lønudgiften er en væsentlig bestanddel af omkostningerne, er det naturligt, at der ved et særskilt lovforslag søges gennemført et stop for netop denne udgiftspost.

Det foreliggende lovforslag, som i sin udformning er meget vidtgående, er imidlertid på den anden side begrænset i tid til udgangen af 1979. Det er derfor af afgørende betydning at vide, hvorledes regeringen fra og med næste års begyndelse vil tilrettelægge lønpolitikken. Ingen tror vel på, at det skulle være muligt at gennemføre et totalt stop for en længere periode, og dette ville næppe heller være rimeligt over for lønmodtagerne. Jeg har imidlertid også forstået statsministerens åbningstale og lovforslaget således, at de kommende syv uger skal anvendes til udformning af en lønpolitik, som tilsigter en væsentlig afdæmpning af lønudviklingen, uden at dette er nærmere præciseret. CD vil sætte stor pris på, om arbejdsministeren allerede nu kunne udtrykke sig lidt tydeligere om dette spørgsmål.

Centrum-demokraterne er således enige med ministeren i det principielle vedrørende dette lovforslag og hensigten med det. CD finder imidlertid, at der er en væsentlig mangel ved forslaget. Nok er der et forbud mod lønstigninger, og nok er det præciseret, at

aftaler herom er ugyldige og derfor uden retskraft. Det er imidlertid fuldstændig gratis at overtræde loven, idet der ikke findes nogen sanktionsbestemmelser. CD befrygter derfor, at der ude på arbejdsmarkedet vil blive både krævet og givet lønforhøjelser, f. eks. under anvendelse af i og for sig ulovlige, men effektive trusler om chikane gennem afholdelse af faglige møder.

CD vil derfor under udvalgsbehandlingen foreslå, at der indbygges et bødesystem, f. eks. således at lovens overholdelse kontrolleres af arbejdsministeren, som kan indbringe de pågældende sager for et særligt nævn. Dette kunne sammensættes af en repræsentant for arbejdstagerorganisationerne og af en repræsentant for arbejdsgiverne med en dommer som opmand. Nævnet skulle have myndighed til at afgøre sagerne med ikendelse af bøder, og således at indklagede, det være sig arbejdsgiveren eller arbejdstageren, hvis vedkommende måtte ønske det, får en appelmulighed til de civile domstole.

CD finder det afgørende nødvendigt, at en sådan sanktionsbestemmelse indsættes allerede nu. Hvis den ikke bliver indsat i den i øvrigt meget skrappe lønstoplovgivning for den korte periode, vil det være meget vanskeligt senere at få en sådan sanktionsbestemmelse accepteret i den lidt lempeligere lovgivning for en længere periode, der måtte følge efter. For den lange periodes vedkommende ville det være helt uacceptabelt og i øvrigt ganske ineffektivt, om loven var uden sanktionsbestemmelse.

Tyroll (VS):

Der skal ikke være tvivl om, at VS afviser dette forslag. Men hvad forstår socialdemokratiet eller regeringen egentlig ved kollektive overenskomster efterhånden? Findes der overhovedet kollektive overenskomster på det danske arbejdsmarked efter tre overenskomstindgreb på stribe, hvoraf det seneste næsten er det nærmeste, man kan komme et diktat? For VS er der faktisk ingen tvivl. Antallet af egentlige overenskomster er så uendelig lille, at overenskomstsyste­met reelt ikke længere eksisterer som andet end et tomt spøgelse.

Efter den seneste forlængelse af, hvad der må kaldes et kollektivt overenskomstdiktat, er der kommet en anden del, en tredje del